

# Ettahiyyatü'deki “salih kullar” kimlerdir?

## Almanya/Ahlen'den Necati Çevik: “Altıncı Şuâda Tahiyattaki ibadillahissalihin 1 cümlesinde salih kullar kimlerdir?”

### Cenab-ı Allah'ın Selâmı

Altıncı Şuâ'da Bediüzzaman et-Tahiyatü'yü tefsir ediyor. Ettahiyyatü bilindiği gibi, Resulullah Efendimiz'in (asm) O Yüce Huzurda bütün kâinat adına bulunması ve bütün kâinat adına Cenab-ı Allah'a verdiği ve Cenab-ı Allah'tan aldığı selâmı ihtiva eden muhteşem bir metindir. Biz bu metni her namazda okumakla, her namazın mi'raç olduğunu inşallah zerrelerimize kadar hissetmiş olmaktadır.

Mi'raçta Resulullah Efendimiz (asm) Cenab-ı Allah'a bütün kâinat namına selâm veriyor. “Ettahiyyatü'l-Mübarekâtü's-Salâvâtü't-Tayyibâtü lillah.” Veya “Ettahiyyatü lillahi vessalâvâtü vettayibatü.” Bu selâm ifadesi kâinatta hiçbir canlıyı, hiçbir hayat sahibini, hiçbir insanı, hiçbir nesneyi, hiçbir zerreyi hariçte bırakmıyor. Kâinat elçisi olarak Resulullah (asm) Cenab-ı Allah'a bu geniş kelâm ile selâm veriyor.

Bu selâmı Cenab-ı Allah, “Esselâmü aleyke ya eyyühennebiyyü” kelâmıyla alıyor. Bu selâm alma ifadesi, bütün ümmetin, istikbalde, günde en azından farz namazlar içinde on defa Peygamber Efendimiz'e (asm) selâm vermelerini emreden bir metindir. Ümmet inşallah bu selâmı Resulullah Efendimiz'e (asm) veriyor.

Buradan şöyle bir müjde çıkıyor: Cenab-ı Allah'a ait bu selâm ifadesiyle, namazlarında Resulullah'a (asm) selâm veren ümmet, inşallah, Resulullah'ın (asm) şefaatiyle, Cenab-ı Allah'ın mağfiretiyle, ateşi görmeden kurtulmuştur, ehl-i necattır ve ehl-i Cennettir.

### Resulullah'ın (asm) Selâmı

Cenab-ı Allah'ın bu selâm ifadesine karşı, Resul-i Kibriya Efendimiz (asm), “Esselâmü aleyne ve alâ ibadillahi's-Salihîn” diyerek mukabelede bulunuyor. Yani, “Selâm bize ve Allah'ın salih kulları üzerine olsun.”

Bu kelâmın da vahiy mahsulü olduğunda ve doğrudan Cenab-ı Allah'a ait bir ifade

bulunduğunda şüphe yoktur. Dolayısıyla bu ifade de en az önceki selâm ifadesi kadar rahmet yüklüdür.

Burada dikkat çeken detaylar var:

Selâm iki defa alınıyor: “Selâm bize olsun” ve “selâm salih kullar üzerine olsun”

“Biz” ile ifade edilen nurlu zümre, muhtemeldir ki Resulullah Efendimiz (asm) ile o sohbetle hissedar olan Cebrail Aleyhisselâmdır. Veya Resulullah Efendimiz (asm) ile kardeşleri bulunan sair enbiyadır (as). Veya Resulullah Efendimiz (asm) ve sair enbiya (as) ile birlikte Hazret-i Cebrail (as) ve sair meleklerdir. 2

### **İbadillahissalihin Kimlerdir?**

Bu selâmda ifadesini bulan ibadillahissalihin, yani “salih kullar”ın kimler olduğuna gelince...

Kur’ân’da “salih amel” imandan hemen sonra zikredilerek, ehemmiyet derecesi de ifade edilmiş olmaktadır. İmandan sonra gelen “salihat” mefhumu için Bediüzzaman, “bir şeyle takyid ve tahsis edilmeyerek mutlak ve müphem bırakılmıştır” der. Tefsirini şöyle izah eder: “Sûrenin başına itimaden burada müphem bırakılmıştır. Çünkü sûrenin başında zikredilen, ‘Namazı kılarlar ve bizim verdiğimiz rızıklardan infak ederler’ 3 âyeti, buradaki “salihat”ı beyandır.” 4

Anlaşıyor ki, salihat mefhumu, imandan sonra gelen, imanın rengine bürünmüş, üzerinde imanın izini taşıyan ve Allah için yapılan her iyi ameli ve her güzel ameli içine alıyor. İmanı koruyan ve amelleri güzelleştiren namaz ve Allah için yapılan infaklar, sadâkalar, teberrular, bağışlar ve zekâtlar da bu salih amel mefhumunda hem öncelikleri ifade ediyor, hem bu mefhumu örneklendiriyor.

Resulullah Efendimiz (asm) bu selâm ifadeleriyle, istikbalde muazzam ümmetinin ve ümmetinin Salihlerinin selâm-ı İlâhîyi temsil eden İslâmiyet’e mazhar olmasını ve İslâmiyet’in umumî bir şiarı olan “Esselâmü aleyke”, “Ve aleyke’s-Selâm” ifadeleriyle mü’minlerin selâmlaşmalarını Cenab-ı Allah’tan istiyor.

Selâm-ı İlâhî’yi temsil eden İslâmiyet’in şemsiyesi altına giren her ferdin “ibadillahissalihîn” ifadesi kapsamında yer aldığını rahmetten umuyoruz. Aynı zamanda, İslâmiyet’in bütün dünyaya sulh, selâmet ve barış getireceği müjdesini de bu ifadeye göre rahmet-i İlâhiye’den umuyoruz.

### **Dipnotlar:**

1- Şuâlar, s. 115.

2- Kurtubî, III, 425; İbn Nüceym, I, 342-343.

3- Bakara Sûresi: 3.

4- İşaratü'l-İ'caz, s. 236.